

**Ústav pro studium
totalitních režimů**

Čj.: USTR 82-5/2021
USTRX001WBRM

Praha, 11. srpna 2021
Počet stran: 3

Zápis z 4. jednání Rady Ústavu pro studium totalitních režimů 2. část

Datum a místo zasedání: 11. 8. 2021, 10 hod., nám. Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3

Rada Ústavu: František Bublan, Karel Černý, Jiří Junek, Jiří Liška, Martin Palouš, Eduard Stehlík, Vojtěch Šustek

Ústav pro studium totalitních režimů: Zdeněk Hazdra, Ondřej Matějka, Adéla Rádková, Daniel Dušek, Darja Čablová

Archiv bezpečnostních složek: Světlana Ptáčnicková

Omluven: Michael Pelíšek

Zápis vyhotovila: Adéla Rádková

J. Liška zopakoval svůj návrh na zařazení bodu programu odvolání ředitele Ústavu. E. Stehlík dal hlasovat o zařazení tohoto bodu na program jednání pod bod různé.

Hlasování: 1 pro, 4 proti, 2 se zdrželi

Rada Ústavu neschvaluje zařazení bodu odvolání ředitele.

E. Stehlík dal hlasovat o programu s doplněním čtvrtletníku a rozhodnutím o stížnosti na postup Ústavu ve věci postupu Ústavu při vyřízení žádosti o poskytnutí informace podle zákona 106/1999 Sb.

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje program v následujícím znění:

1. Schválení programu
2. Verifikace zápisů z 3. jednání
3. Směrnice o vydávání publikací a zřízení ediční rady
4. Různé

Hlasování: 6 pro, 1 se zdržel

Ad 2) Verifikace zápisů z 3. jednání

Usnesení: Zápisy ze 3. jednání byly schváleny v předloženém znění

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 3) Směrnice o vydávání publikací a zřízení ediční rady

Z. Hazdra uvedl, že stávající směrnice byla již neúměrně zastaralá (byla schválena 2011), a to s ohledem na proměny praktického postupu při přípravě publikací (došlo zejména ke změně postupu přípravy edičního plánu), nové způsoby využití informačních technologií v rámci ediční činnosti (zejména webová aplikace a problematika elektronických publikací) nebo i změny v organizační struktuře Ústavu (nová struktura a pojmenování odborů a oddělení). Cílem aktualizace je uvést směrnici do souladu se stávající ediční praxí Ústavu a jasněji vymezit práva a povinnosti jednotlivých aktérů vstupujících do procesu vydávání publikací – autorů-zaměstnanců, Oddělení publikací a nových médií, vedení Ústavu a členů Ediční rady. Z. Hazdra také doplnil, že směrnice byla detailně probrána s odbory a je v této podobě konsensuální.

Usnesení: Rada Ústavu projednala Směrnici o vydávání publikací a zřízení ediční rady

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

Ad 4) Různé

Z. Hazdra shrnul odbornou, vzdělávací a popularizační činnost Ústavu za poslední čtvrtletí. Ve druhém čtvrtletí roku 2021 zaměstnanci Ústavu uspořádali 2 online diskuze ve spolupráci s Knihovnou Václava Havla - první, 13. května, byla úvodní debatou ke konferenci 100 let od založení KSČ a o stoletém dědictví komunistické strany přišli debatovat Milena Bartlová, Petr Pithart a Daniel Kroupa. Moderovali Ondřej Matějka a Oldřich Tůma. Druhá debata pod názvem „Jak předávat zkušenosti s totalitarismem?“ proběhla 25. května. V Knihovně Václava Havla se sešli diskutující Martin Palouš, Michael Žantovský, Daniel Kroupa a Martin Kroupa spolu s moderátorkou Blankou Mouralovou z ÚSTR. Téma debaty korespondovalo s publikací „Přítomnost minulosti. Eseje o paměti, konfliktu a usmíření“, kterou vydal ÚSTR s Post Bellem a jejímž editorem je Martin Palouš. Obě debaty lze zhlédnout ze záznamu na YouTube kanále Knihovny Václava Havla nebo na internetové televizi Havel Channel. Čtvrtletí zakončila prezentace knihy „Varšavská smlouva 1985-1991. Dezintegrace a rozpad“ historika Matěje Bílého. Prezentace se uskutečnila naživo, a to 30. června 2021 v Času dost Café. Publikaci představil nejen její autor, ale také jeden z recenzentů historik Prokop Tomek z Vojenského historického ústavu a náměstek ředitele ÚSTR Ondřej Matějka.

Z. Hazdra dále uvedl, že ve dnech 26. - 29. dubna ÚSTR společně s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR, Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd ČR a Národním památkovým ústavem uspořádal mezinárodní online konferenci Památky a památková péče v ČSR ve druhé polovině 20. století. Konferenční vystoupení se odehrávala na platformě Zoom a během 4 dnů vystoupilo 36 odbornic a odborníků. Úvodní přednášku proslovila Cathleen M. Giustino z

Auburnské univerzity, závěrečná přednáška patřila Richardu Bieglovi z FF UK. O dva týdny později, 19. - 21. května, proběhla velmi podobně třídní mezinárodní konference 100 let od založení KSČ. Dědictví československého komunismu, která se taktéž uskutečnila na našem YouTube kanále - v češtině i angličtině. Konferenci jsme pořádali společně s Ústavem pro soudobé dějiny AV ČR. Úvodní slovo ke konferenci přednesl z Paříže politolog a historik Jacques Rupnik.

V období duben až červen jsme uspořádali celkem 6 výstavních akcí.

- Diktatura versus naděje 6. června – 7. července Nepomuk
- Židé v gulagu 9. dubna – 14. května Praha 4
- Nebe bylo plné hvězd 25. května – 30. června Liberec – Noc kostelů
- Milovat dobro a odporovat zlu 25. května – 30. června Liberec – Noc kostelů
- Dlouhá cesta k samostatnosti Dějiny Ukrajiny ve 20. století 7. června – 28. června náměstí Jiřího z Poděbrad, Praha 3
- Václav Havel – Politika a svědomí 31. května – 22. června Gymnázium Hejčín v Olomouci

V období duben až červen jsme natočili a zveřejnili 3 podcasty. Podcast s historikem Mariánem Lóžim navázal na květnovou konferenci věnovanou stoletému výročí od založení KSČ a zaměřil se na osobnost Klementa Gottwalda. Další podcast Pavla Ryjáčka byl o životě kněze, učitele a znalce umění Josefa Cibulky. Hosty podcastu byli historik Michal Sklenář a historik umění Vít Vlnas. Ještě před letními prázdninami vyšel podcast s historikem Michalem Stehlíkem o Antonínu Zápotockém. Také v druhém čtvrtletí letošního roku se naši historici a historičky objevovali v médiích.

Konec května a červen je tradiční období uctění památek. 29. května proběhl za účasti ředitele ÚSTR Zdeňka Hazdry pietní ceremoniál „Jáchymovské peklo“, který ukončil tradiční setkání bývalých politických vězňů před kostelem sv. Jáchyma. 12. června kladl Zdeněk Hazdra věnec při pietní vzpomínce v Lidicích. 18. června proběhlo uctění u Národního památníku hrdinů heydrichiády v pravoslavném chrámu sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici. V neděli 20. června ředitel Ústavu uctil památku obětí k 79. výročí vyhlazení obce Ležáky. 27. června se Zdeněk Hazdra poklonil u symbolického hrobu Milady Horákové na Vyšehradském hřbitově.

E. Stehlík poděkoval řediteli Ústavu za informaci o činnosti Ústavu.

E. Stehlík uvedl, že další část bodu různé se bude zabývat informacemi osobního charakteru a dal hlasovat o pokračování jednání v neveřejném módu

Usnesení: Rada Ústavu schvaluje návrh na zahájení neveřejné části schůze.

Hlasování: 7 pro (jednomyslně)

PhDr. Eduard Stehlík, Ph.D., MBA
předseda Rady Ústavu pro studium totalitních režimů